

AMICULU FAMILIE

FOIA BISEPTEMENARIA
PENTRU TOTE TREBUINTIELE VIETIEI SOCIALE.

INSTRUCTIUNE

DISTRACIUNE.

Va fi in 1/13 si 15/27 din fiecare luna. Pretul de prenumeratiune este I. anu e 3 fl. v. a. pentru Romani si Strainatate 8 franci — lei noi. A se adresă la REDACTIUNEA foiei in Gher'l'a. — Szamosujvár.

La unu ghiocelu.

Ghiocelu albu de sub frundie
De ce tremuri candu pe ceriu,
Vedi cum norii vréu s'ascundie
Radi'a dulcei primaveri?

Tu te 'ntorci totu dupa sóre
Multu trebue că-lu iubesci,
Că-ci candu veselu elu dispare
Tu in lacremi stralucesci.

Tu iubesci frumosulu sóre
Si 'n iubire ai uitatu,
Negre nopti — aspra ninsóre,
Ventulu ce te-a scuturatu.

Tu-lu iubesci; dar' e iubire
Surisulu lui aurosu,
Ce in lume lu-respira
La 'ntristatu si la voiosu?

Dar' ghiocelu taci si iubesce,
Că 'n iubire-i fericitu
Mai multu celu care iubesce
Decatu celu ce e iubitu!

Ieri si Astazi.

Ieri campi'a inverdita
Avea fluturi si odoru;
Astadi jace vescedita,
De sarutulu floriloru.

Ieri resuná colo 'n vale
Fluerulu ciobanului;
Astadi volbur'a-i pe cale
Si mugitulu ventului.

Ieri sperantie ridetóre
M'aripáu pâna la ceriu;
Astadi plângu in grea durere,
C'am pierdutu ce-am sperat u ieri.

Tacerea mea.

Q! nu luá tacerea mea
Cá semnu, că nu simtiescu
Amarulu si durerea grea
Juneti'a ce-ti palescu.

Vedi, anim'a-ti a consolá
Cuvintele-mi lipsescu . . .
Dar' pentru intristarea ta
Lacrimele-mi pornescu . . .

O! lasa-me . . .

Q! lasa-me 'n tacere
Se ducu ce 'n peptu simtiescu,
E indesertu a cere
De tóte se-ti vorbescu.

Ori cui sá datu sub stele
Junetia cu placeri:
Se afla p'intre ele
Si tainice 'ntristari.

De bucurii frumóse
Adese ti-am vorbitu,
Candu mân'a-ti gratiosa
Cununi mi-a impletitu.

Dar' intristare a-ti spune
Oh! nici candu nu dorí,
Că-ci pentru 'ntréga lume
De ast'a n'oiu vorbi! . . .

Multe . . .

Multe flori au vesceditu
Si paseri au pribegitu,
Multi nori au caletoritu
D'albe stele s'au palitu;

Multe unde spumetóre
Au muritu p'un tiermu uscatu
Cá visele ridetóre
Ce tu, anima, ai visat!

Temisiór'a, 1879, 1/5. Emilia Lungu.

Dam'a misteriosa.

Novela.

De J. H. Temme.

(Continuare.)

II.

La »templulu Mariei.«

In diu'a inaltiarei santei cruci; adeca in 14 Sept., chiar' 14 dile dupa acea aventura intre unu teneru studente din Heidelberg si o dama juna necunoscuta la Cataractulu Renului langa Schaffhausen, mergeau 3 persone la renumitulu locu de peregrinagiu »Templulu Mariei« in Elvetia. Erá o muiere de etate cam inaintata, o fetitia tenera si unu barbatu june.

Figur'a, delicata si faci'a fina a muierei tradá ore care dorere grea si muta a dileloru trecute. Tener'a fetitia — potea numerá abia vre-o 16 ani — erá inca de diumatate copila, inse frumosica, sprintena, cu obrají de rosa si ochi luminosi, cari tocmai asiá de usioru poteau ride, ca si a plange.

Tenerulu parea a fi studente. Erá o figura inalta, inse figur'a-i erá incovoiata si faci'a frumosa si nobila i erá palida si sbércita.

Damele-lu aflara in diu'a precedenta, candu trecura preste granitia in Elvetia. Elu stá lângă drumulu de tiéra, nedecisul, ore se parasescă aceea tiéra si se intre in cealalta, inse atâtu de petrecutu si tristu, in cătu copil'a la vederea lui trebul se lacrimeze. Apoi compatimindu-lu se oprira ambele spre a-lu consolá.

— 'Ti lipsesce ceva? — lu intrebă fetiti'a.

— Nu-mi lipsesce nemicu copilitia! respunse elu la intrebarea cordiala, la privirea intima a ochilor ei.

— Potemu noi se-ti ajutamu? — Elu elatină din capu.

— Ai lipsa de bani in strainatate? Noi inca nu avem multi, eu si mum'a mea inse ce....

— Eu nu am lipsa de bani, buna copilitia.

— Dóra esti morbosu? — Nicí ace'a nu.

— D'apoi pentru Ddieu, ce-ti este dara?

Ea nu cunosea amorulu, vesel'a, frumos'a, copila. Numai asiá potea intrebá ast'feliu, si ea nu-lu intielese, candu i respunse cu dorere adanca:

— Totusiú trebue se fiu eu morbosu aici la serman'a-am anima.

Unu minutu se uită copil'a la elu cu ore care indoiela, neincredere. Candu inse priví in faci'a-i nobila, in ochii i deschisi si simpatici: anim'a ei, frumosa si compatimitoria vení érasi la locu.

— Ah iubite Dle, dise ea, atunci vino cu noi.

Noi mergemu la templu in Elvetia. St'a maica Mari'a la templu vindeca tóte morburile si dorerile si nu lasa nice pre unu omu se se reintorca fora mangaiere.

Ea vorbiá atâtu de cordialu in inocentia-i religiosa.

— Mari'a! esclamă junele si se cutremură. Elu cugená la alta Maria. Inse deodata 'lu cuprinse unu presimtimentu adencu si potente.

— Eu mergu cu tene, copilitia, dise elu si se redică. Sant'a maica dela templu me va vindecá si mangaiá si pre mine.

Copil'a tresari de bucuria si mam'a dise tenerului:

— Déca credi si sperezzi, vei astă mangaiere si vindecare.

Astăfeliu merse cu ele. Erá frumosu a vedé pre aceste 3 peregrini; studentele strainu cu figur'a sa inalta, nobila, cu manierele-i fine, imbracatu in vestimente elegante si damele simple in tota privintia; mam'a in vestimentu de veduva regru, de lâna dura si copil'a in haina de catunu strimta si scurta.

Ea erá inse totusiú asié de frumosă! Obrajii ei raptori si ochii pleni de focu sub palari'a galbena de paia i dă o gratia incantatoria.

Inocentia si pietatea ei farmecă pre tenerulu studentu, er' presemtementulu animei lui plene de sperantia deveniá totu mai imbucuratoriu.

Eu voiu reaflá vindecare si fericire, fia chiar' si prin minune! Cu sfieala inse adaugea anim'a-i tremurandu:

Fia chiar' si prin mórté!

Si figur'a lui inalta remase incovoiata si faci'a-i palida si sbércita.

Peregrinii si continuara calea. Ei suira muntele Etzel si candu ajunsera in verfu la capel'a lui Meinrad copil'a i enară: cum a traitu S. Meinrad multi ani in loculu unde stá capel'a, singuru, isolat de tota lumea, dedicandu-se rogatiunei si ajutorirei seraciloru. Numai doi corbi avea elu in giurul său, pre cari i nutriá. Inse renumele pietatiei barbatului divinu, ce-si deducea originea dein famili'a nobila de Hohenzollern, se lati in departare si multi, cari voiá a-lu vedé, lu-cercetau, i conturbau liniscea. Mai tardiu se retrase de pre munte in fundulu valei. Acolo erá o padure gigantica, intunecosă; in midiuloculu ei o colina frumosă, plana, semicircuala, prelanga care sierpuia linu unu isvoru curat cu cristalulu; aci-si edifică unu templu de eremitu nou si traia in elu 24 de ani in rogatiuni si benefaceri. Intr'o dì inse in anu 861 venira la elu furi, cari presupunendu că are tesauri, 'lu sugrumara; inse nu aflara nemicu.

Er' corbii santului Meinrad i urmarira pre furi ori unde mergeau si se asiediu, nicairea nu avura uciditorii pace si linisce de paserile negre.

Ei venira in urma in frumos'a cetate, Zürich, corbii inse dupa ei, nelasandu-le nece o óra de repausu. In fine mustrarea conscientiei i astrense a-si recunóscé fapt'a si ei fura publice decapitati.

Peregrinii trecura preste Etzel si ajunsera in vale la padurea cea intunecosă, inse ace'a nu mai esistá acum. In acelu locu, unde petrecuse că eremitu s. Meinrad se redicase-o monastire si beserica frumosa numita »Templulu Mariei,« a carei abati, pâna candu Elvetia se tineea de Germania, erau principi germani. Sorele-si tramise ultimele radie preste colinele dein giuru, candu ajunsera cei 3 peregrini la »Templulu Mariei;« ei-si indreptara primii pasi catra monastire si beserica. Cupolele de pre tur-

nurile inalte a besericei straluciau inca auriu la lumin'a sorelui si in giuri se incepù incetu murgitulu candu intrara ei in beserica. In beserica precumpania inse intuneculu asupr'a luminei.

Luminele de cera de pre altaria fura aprinse.

O tacere serbatoresa domnia in spatiulu inaltu si estensu. Numai pucini creditiosi se aflau in beserica. La intrare li se infaciosia capel'a maicei Domnului, aci erau luminele aprinse, icona Precuratei era incunguiurata de lumi-ni ca de nesce cununi de radie aurii si aparea unu adeverat tipu alu reginei ceriului.

Dam'a betrana fu emotiunata adencu. Suspinandu se aruncà diosu inaintea iconei.

Si copil'a ingenunchia si se rogà incetu. Apoi se scolà si siopti junelui barbatu: Serman'a mama! Ea a suferit atatu de multu. In fine in iern'a trecuta cadiu in unu morbus greu. Atunci fece votulu, ca deca se va insanetosiá va peregriná la Templulu s. Mariei. Si inca un'a voiesce ea a indepleni la acestu locu santu: acea-i jace la anima deja de unu anu, decandu a trecutu iubitulu mieu parente la cele eterne.

Ea voiá se-i enarez mai departe. Inse tenerulu studente nu fu atentu la cuventele copilei. Unu altu obiectu incatená atentiunea lui, ocupá tote semtirele si cugetele sale.

Pre trepte inaintea tipului maicei Dului langa veduv'a intristata mai ingenunchia o figura in doliu. Firesce, ca se deosebia forte de acea. Lana dura acoperea membrele seci a veduvei. Metasa abundanta fluturá in diosu de pre figur'a inalta a celeialalte.

Inse ambele erau in asemenea modu cufundate in ro-gatiune si pietate si figur'a cea inalta a strainei nu se pleca cu mai pucina umilitia inaintea Precuratei, ca veduv'a cea simpla si sermana.

Junele studente se cutremurà candu zarì pre strain'a, ce se rogá.

Óre nu era E a acea figura inalta, pre care o afilase elu la Cataractulu Renului langa Schaffhausen si ér' o pierdu-se. Inse E a nu mai era superba, figur'a cea inalta, desi si acum ca si atunci fluturá pre corpulu ei metas'a abundanta, in pietatea umilita, in carea siedea pre genunchi, parea a fi cuprinsa de o tristitia grea, adanca si vestimentulu ei semená cu unu vestmentu de doliu. Era E a óre acea straina, carea prin superbi'a si recela ei ghiacosa i frange anim'a? Si deca era E a, óre ce i s'a intemplat? ce a potutu efektui in dens'a acest'a schimbare radicala? Pentru cine portá doliu, pre cine voiá se espiéze?

Anim'a lui batea poternicu si era se incremenesca, ca si atunci la Cataractulu Renului candu-si espuse vieti'a pentru de a-i cäscigá o floré, ér' dens'a se portà facia de elu cu atat'a recela.

Elu trebuia se-i vedia facia, elu trebuia se scie, ca óre E a este. Inse figur'a nu se intorcea indreptu si pana la E a — numai pana la E a — nu potea se strabata. Se aflau acolo mai multe muieri religiose, cari ingenunchiase in giurulu strainei si o incunguiurau. Veduv'a se scolà dela

rogatiune. Ea repasi. Urméza-mi, dise ea catra fic'a ei, la alu doilea locu, unde avemu se mergemu.

Vino Dle Edmund, dise copil'a catra junele studentu. Elu inse nu se misca la admonierea ei. Elu deveni palidu ca mortea. Privirea-i era indreptata numai spre unu punctu: spre figur'a negra, carea ingenunchia inaintea iconei mai-cei Dului.

Se enaréza despre sierpele gigantecu de sudu, ca pri-virea lui ucide pre acel'a, acarui ochiu 'lu nimeresc si far-meca. Si ochiulu, care e nimeritu de densulu nu se mai pote abate dela elu, se farmeca pana ce murindu se frange.

Astufeliu era incatenatu si farmecatu ochiulu ten-erului de figur'a negra, ce ingenunchia.

Si óre nu-i spuse anim'a lui presemtatoria, ca elu va afla vindecare la templu si chiar' si prin morte?

Odata trebue se se intorce strain'a, elu trebue se-i vedia facia. Si ce va fi deca va fi Ea?

Pentru Ddieu Dle Edmundu, ce-ti este? 'lu intrebă spariata fetiti'a. Elu nu responde, ci se uită ficsatu si ne-miscatu la figur'a ingenunchiata. Copil'a deveni mai ingrijata. Ea i apucă man'a. Vino! vino! Ea voiá se-lu duca de-acolo.

Atunci se redică figur'a ingenunchiata. Ea nu se intornă inapoi, densulu vedeau numai figur'a cea negra. Inse o recunoscu. Elu o recunoscu deplenu, fora indoiela. Si den-s'a se redică inalta si superba, — superba cum fusese si mai inainte. Vino! dise elu catra copila cu o vóce, carea se-mená cu vocea celui muribundu si se lasă trasu fora voi'a sa.

Mum'a intră in internulu besericei. Li i urmara.

Pre altariu stetea o carte mare deschisa, inaintea ei unu preotu. Mam'a se apropiă de elu, i siopti cateva cu-vente si depuse pre altariu unu donu, ér' preotulu scrise ceva in carte, betran'a inse versá lacrimi amara dein ochi-intristati.

Copil'a inca incepù a plângi si dise catra insocitoriu ei: Acest'a e alu doilea lucru, pre care maic'a avu-a-lu indepleni aci. Tatalu mieu nu fu fericitu in vietiua si omenii diceau, ca elu porta vin'a la acea. Si mum'a inca fu nefericita cu elu, oh forte! De cîte-ori am vediut-o plan-gându pentru elu. Elu mori in anulu trecutu, ei inse i paru reu, ca i-a descoperit nefericirea sa si acum "voiá se-i impace umbr'a, dandu se cetesca mise la templulu s. Maria, ca asi se-i ierte totulu, ce i-a gresit in vietiua. Si totusiú mum'a mea e atat'a de buna.

Copil'a trebul se planga tare. Veduv'a-si finise roga-tiunea, ea era ostentita.

— Eu am lipsa de repausu — dise ea insocitoriloru sei.

— Eu insociescu pre munca mea, dise copil'a junelui barbatu. Dt'a trebue se mai remani aci. Si Dt'ale trebue se ti-se usiuréze anim'a. Si atunci trebue se fi-i singuru.

Mum'a si fic'a parasira beseric'a. Elu remase acolo.

Beseric'a se umplu de omeni. Inseratulu se incepù. Organele redicau tonuri maiestose catra ceriu, mai maiestose inse vocea omeniloru in cantarile sante. Anim'a june-

lui se ingreună, se retrase în umbră întunecosă a unei columne și se răsfîmă de ea. Giuru impregiu era serbatoria, credinția, liniște, veneratiune. În animă lui înse nu avu locu nece o odihnă. O singura dorință l'u mai liniștea. A mori aci! A adormi în această veneratiune santa! În apropierea Ei, i adause animă s'a, și neliniștea o ocupă erași si i dete impulsu de a o cercă prelungă tota sanctitatea locului între atâțea mii de oameni, a se prosterne înaintea ei și a esclamă: Privescă-mă, acestă e opul teu, opul superbiei, ambitiunei tale!... Elu va se afle aci vindecare, fia chiar' să prin moarte.

Inse atunci undulă tonurile dulci ale organelor și a cantarilor atât de sublimu catra ceriu și erași se cufundă în pieptulu seu, și că și unu balsam vindecatoriu alinara ranele animei sale și acum i pară, că aci între oameni în beserică estinsa i este prea strengă și elu ești linisită, pentru că în dominiul mai estinsu și plenu de frumștia a ceriului de noapte se-si înalte sufletulu seu la Domnulu atotu poternicu alu ceriului.

Aforă înaintea besericăi se opri. Cieriul era înstelatu. Liniște morimentala domniă în juru. Elu nu observă, nu audiă nece unu sunet, numai tonurile sublime a organelor și a cantarilor, cari serbatorește se respandeau din beserică. Elu le ascultă în liniște și ele i înaltă animă sdrobita. Aceste sunau în beserică:

O pietissima
O sanctissima
Dulcis virgo Maria!

Mari'a! Mari'a! susține elu incetu. Deodata audi, și în acela-si momentu semti lângă sene o suflare. O figura negră de muieră, acoperita adencu cu velu și urmă din beserică că și o umbra. Ea l'u zarise candu esia prin imbuldielă de oameni. O tresărire că fulgerulu și unu cutremur poternicu i cuprinse întregu corpulu. Ea sioval pucinu apoi voiă a se ascunde de elu și a se pierde prin multime. Odata înse trebuiă se-lu mai privescă. Atunci i vedîu față palida, plina de tristeție. Ea nu mai sioval. Cu pasi repedi în urmă afară din beserică. Tocmai în acelu momentu pronuncia-să elu afară numele ei incetu, înse atât de dure-roșu. Acăstă i strabătu ei adencu în animă. Ea stă acum lângă densulu, 'si-desfacă velulu. A vorbi înse nu poate.

Nici elu nu poate vorbi de emotiune. Nu superbă, nu recelă l'u spaimântara.

Elu privia în nescă ochi ardiori și în o față, ce era mai palidă, decată a s'a. Astfel se uită ea la densulu plina de compatimire, dar' cuprinsa totu odata și de unu amoru crescu, pre care acum nu-lu mai poate ascunde, căci splendorul stelelor l'u facea evidentu, strălucindu atâtă în față-i frumosa, pre carea poterea amorului o înalbise, catu și în foculu ochilor ardiori.

Maria! esclamă junele inca odata poternicu, din aden-culu celu mai intimu a-lu animei, și cu atâtă dorere, în câtu se parea, că sunetulu acestoru cuvinte i-a sdrobitu animă pentru totudéun'a și că acestu sunetul ultimulu, ce mai poate intonă acăstă animă franta. Elu voiă, trebuiă

chiar' se cadia la petioarele ei. Înse bratiele ei l'u prinseră, l'u redică susu la animă sa. — D'a me iubesci? l'u întrebă dens'a incetu și cu voce tremurândă. Elu nu poate respunde. O fericire de mórte-lu cuprinse. Eu inca te iubescu pre tene, i disse ea și mai incetu, cu o voce abia audiveră.

Unu minutu steteră imbracisiati, nevorbindu, plan-gându, fericiți.

Apoi ea l'u duse de acolo. Trecu preste loculu extensu alu monastirei, încungurără satulu dela Templu și intorsera intru o padurice de mesteacanu. Dupa acea se sără pre o colina mică, crescută cu fagi și bradi. Cea mai adenă liniște a serei i încungură. Audiu loru nu-lu mai conturbau nece cantările besericăi, nece sgomotulu satului. Ei erau departe de oameni, ma pareau a fi departe de orice viață. Ei singuri erau tacuti, căci erau fericiți. Brăiale loru erau intrunate. Lacremile li se uscasera. Ochii loru străluciau acum numai de surisulu fericirei. Acum ajunsă în midiuloculu paduricei de bradu și fagu la o casă mică, sengura, liniștită, tacuta.

Inaintea casei se opri damă în locu. Pucine cuvinte înainte de a intră în casa, disse dens'a. Ea i lasă braciul liberu. Elu asculta încordat, ce i vă spune.

— Tu me iubesci? întrebă damă.
— Se me mai juru? respunse junele.
— Voiesci se fi alu mieu? Cu totu-lui totu.
— Cu totu-lui totu pâna voi trăi?
— Si se me iai de soția? adause după acea.
— Cum a-si poate iubi fora de acăstă?

— Inca cu totu-lui totu. Si secretele mele? Tu nu voiesci a le scrută nice-candu? Nice odata nu te vei întrebă a le află? Nu me vei întrebă cine sum și ce sum? Tu me iai cum me vedi, cu tote secretele mele? în totu misteriulu mieu, voiesci?

— Voiescu, voiescu!

E bene, atunci adă mană; asiă dăru tu esci alu mieu și eu a ta, tu numai alu mieu și eu numai a ta, cu tote misteriale miele. Tu esti Edmund alu mieu. Eu sum Mari'a ta. Adă mână!

Ea i intinse mână, elu o prense și o apesea pre buzele sale. Edmund alu mieu! Mari'a mea! — Unu lungu sărutat de fericire puse capetu acestei scene.

Si acum vino! reluată damă cuventulu. Tu remai la mine, — animele noastre, iubirile noastre de aci nu se mai despartu. Personele noastre potu fi rapite de catra olalta, mai de vreme său mai tardiu, pre unu tempu mai scurtu său mai lungu, pentru totudéun'a. Animele noastre înse se tiene de olalta, pentru eternitate.

Ea vorbiă în ore care melancolia, catra capetu înse erupse intru unu entuziasmu a bucuriei celei mai fericite. Ajungându la portă casutiei linișcite, batu incetu. Usi'a se deschise în tacere și cu îngrijire. Nece o lumina nu era în odaia. Lauda Dului, disse o voce, D'a ai remasă indelungu...

Junele nostru recunoscă vocea, era a betranului, pre

care Mari'a la Cataractulu Renului 'lu numise unchiu. Atunci i dise tu, acum Dt'a.

Ea inca nu-lu mai numesce unchiu, meditá elu.

Dam'a 'lu intrerupse dicundu: Eu nu viu singura Nicolai. . .

— Cum? strigă betranulu cu mirare.

— Eu l'am aflatu, i sioptă la urechia incetu inse cu acelu entusiasmu alu bucuriei fericite.

Betranulu nu dise nemica. Óre spaim'a i-a legatu de odata limb'a?

Ea nu bagă acést'a in séma. Luă man'a lui Edmund si-lu trase in launtru.

Betranulu inchise usi'a dupa ei. Apoi pasă pre unu coridoru angustu, intunecosu. La o usia se opri, o deschise si se dete de o parte cu respectu.

Ei se aflau la pragulu unui apartamentu de dama bine luminat, comodu, si intogmitu cu o elegantia simpla, inse cu atatu mai nobila.

Braçilu teu Edmund, dise Mari'a catra junele studente.

Ea-si puse braçilu ei in alu lui.

Asiá me condū in apartamentulu mieu, acum si alu teu. Ei intrara in chilia. In stralucirea limpede a lumineloru dens'a privia in ochii lui.

— Esti tu fericitu? Inse nu, nu-mi respunde.

Tu esti, ochiulu teu mi-spune, faç'a tă si totulu intaresce acést'a.

Elu erá intru adeveru fericitu. Intréga person'a lui tradá acést'a. Intr'o diumatate de ora a devenit u cu totulu altulu.

Dar' si dens'a erá fericita. Ochii ei marturiseau acést'a, si faç'a ei, carea a devenit rosita de colorea cea mai frumosa a bucuriei. Cu surisulu celu mai fericitu privia ea in ochii si in faç'a lui nobila. Apoi se intorse catra betranulu, care intrase cu ei, inse stá plenu de respectu lângă usia. Elu parea superatru si dam'a observă acést'a.

Indata i se implura ochii de lacrami. Se aruncă la densulu, i puse ambele brația pre umeri si i dise: Nicolai! Nicolai! Eu sum atatu de fericita! Nu-mi conturbá fericirea. O! nu, tu omu bravu si creditiosu! Ochii betranului erau mai plini de lacrami, decat u damei frumose.

— Stapană, nobila stapană, dise elu, Dt'a scí, că eu moriu pentru fericirea Dt'ale. O! fi fericita de totu, indelungu, pentru totu-deun'a. Dt'a meriti, esti atât de buna, atât de nobila!

— Si tu remâni servitorulu nostru creditiosu, alu mieu si alu iubitului mieu Edmund.

— Eu remanu servulu creditiosu alu Dt'ale, si voi remané alu seu.

Apoi sarută cu respectu man'a ei. Elu voiá se sarunte si pre a junelui, inse Edmund luă man'a betranului si o strinse cordialu.

Betranulu servitoriu parasi chili'a. Elu nu mai parea superatru. Numai o ingrijire tacuta nu voiá se dispara dein ochii si dein anim'a sa.

Tenerulu Edmund intrase in misteria.

Betranulu Nicolai se intórse in curundu.

Cin'a e gata, anunçă densulu, deschidiendu usi'a laterale. Din apartamentulu damei se vedea in o chilia de mancare luminata. Erá intogmita totu cu acea elegantia simpla, că si boudoirulu damei.

Ea conduse pre Edmund in launtru.

Més'a erá ascernuta pentru doue persone, pentru mama si studente. Elu trebuli se se puna de laturea ei.

Betranulu Nicolai i serviá.

Cin'a era simpla, inse vasele erau cele mai fine si mai pretiose, si tenerulu credea, că vede sculptata in densele o corona in aur si argentu. Candu voiá se se uite mai bene 'lu intrebă Mari'a zimbindu:

— Nu te uiti mai bucuros in ochii mei?

Elu privi in ochii ei plini de frumsétia si amoru si uită aur si argintu si corone.

Dupa ce se fină cin'a, dam'a se scolă.

Nopte buna iubite Edmund. Acésta di va fi pentru noi sorgentele unei fericiri abundante si indelungate. —

Ea i oferi man'a si guriti'a. Apoi se retrase.

Betranulu servitoriu conduse pre tenerulu nostru in etagiul de asupra a casei, unde i aretă unu apartamentu de dormitu forte placutu.

Tenerulu studente adormi in curundu. Cumca unu misteriu 'lu incungiura erá pentru densulu evidentu. Evidentu inse erá si ace'a, că muierea cea mai frumosa, anim'a cea mai nobila-lu iubesc si că si elu iubesc acést'a muiere, acést'a anima si că fora acésta iubire nu ar' traí, nu ar' potea se traiésca mai multu. Ce-i pasă lui de tote mistériele lumei. Numai fericire, numai bucuria, numai iubire 'lu leganáu pre elu in somnu si formáu visurile lui placute. Candu se trezí in cealalta dí, betranulu servitoriu erá lângă elu spre a-i primi ordinele.

Indata apoi se află la mésa cu iubit'a sa spre a luă dejunulu.

O diumatate de ora mai tardu dens'a se presentă inaintea lui, — in vestmente simple de demanézia, cu o palaria de paia lata, alba pe peri-i frumosu blondinu, — pentru a-lu duce la preambulare. Ei mersera singuri.

Casuti'a erá asiediata la polele unei coline si erá incunjurata de bradi si fagi. Acestia o acopereau mai de totu, incat u numai de pre verfulu colinei se potea observá. Unu tufisii nepetrundiveru acoperea tienutulu dela casutia spre colina. Inse prein midiuloculu lui conducea o carare ascunsa, angusta. Pre acést'a mersera ambii, inse, fiindu că erá atatu de strimta, incat u abia potura strabate de brațu, trebuiáu se se stringa tare catra olalta. Ei ajunsera pre verfulu colinei. De cealalta parte erá unu abisu infioritoriu, cu tote acestea ochiulu adencu petrundietoriu potea descoperi in diosu o carare ascunsa, incurbată in tote partile, ce conducea in abisu.

Pre verfulu colinei se află o banca de muschiu angusta. Ramurile dese a unui fag si adumbria placutu.

Se pausamu aci amice, dise dam'a, si se lasara diosu

pre muschiu. Trebuiau se se imbracisieze déca voiau, se ai-ba ambii locu.

Aspectulu aci erá admirabilu. Inaintea loru se intindeau in unu semicercu estensu frumosele cantone ale Elve-tiei: Svitz, Uri si Untervalden in tota splendorea loru. Anim'a-ti saltá de bucuria vediendu vaile si colinele incanta-torie. Ceriulu a benecuventat cu tote darurile sale frumo-s'a Elvetia, patri'a libertatiei si independentiei.

Ochii loru inse erau straini de aceste, astadi nu le vedea. Tu esti fericitu Edmund? intrebà éra-si dam'a pre junele nostru.

Eu sum intru adeveru celu mai fericitu moritoriu! dar' tu Maria? Acestu locu mi-o vá spune, de acea te-am adusu aice mai ántâiu.

Potu se te intrebu asupr'a acestei enigme?

-- Eu ti-o voiu resolvá. Dela inceputulu verei locu-escu aici. Regiunea e selbateca, inse totusiu atatu e de fru-mosa. Inainte de tote locuinti'a mea e secreta, forte secreta si prea sigura. Vediut'a-i cararea, ce ne conduse aci? Vedi-o pre acésta, ce duce de aci in abisu? Nece unu per-secutoriu nu o pote aflá pre ace'a séu pre acésta. Nici chiar' aci in tienutu nu le cunoscu numai eu si Nicolai si acum tu; inse despre acésta nemicu mai incolo. Eu m'am smul-su dela o viétila, carea pentru mene erá desiérta, fora mangaiere, cà-ci anim'a mea nu semtiá, decatu amaratiune. Eu trebuiam se o parasescu. Trebuiam se me pierdju in alta lume, libera, fora restringere, necunoscuta, singura. Numai creditiosulu Nicolai 'mi urmă. Eu sbura-i prin lume. Anim'a mea nu mai erá desiérta. Ea se implu de multe cugete, imagini, suveniri. Inse un'a i lipsiá, i lipsiá totu-déun'a: fericirea. Si acumi éra deveni desiérta, cá mai inainte. Dar' eu trebuiam se aflu fericirea. O cercá-i, alergá-i dupa ea, — indesiertu. Fericire nu aflám, nefericirea inse incepù dein tote partile a me impreguiurá. Ce se facu? Voiam se me reintorcu la viétila de mai inainte, nu poteam. Me ingropá-i dar' in acésta singuratate. Aici erám sigura, unu presemtiementu-mi sioptea, cà aci trebue se-mi aflu fericirea. Si aci pre acésta banca de muschiu am statu óre, dile intregi, ma chiar' si nopti, am acceptat fericirea si am visatu despre ea, si — acum o posiedu, te am pre Tene si am iubirea Ta. Presemtiementulu nu m'a insielatu La cataractulu Renului o poteam aflá, erá se o aflu. Eu o respinse-i cu superbia, cu asprime. Cum m'am cátu pentru ace'a! Anim'a mea de aci nu mai avea repausu. Trebu-ii se me reintorcu aci. Acésta banca de atunci a vediutu numai lacremile mele, numai lacremi de dorere, de penitentia si desperare. Mangaiere potu-i aflá numai colo diosu, in beserica, la petioarele Prea curatei, careia i-am sacrificat u-militia si iubire, dupa cum a fostu si ea umilita si a iubitu. Si ea mi-a auditu rogatiunea. Te-am reaflatu. Tu esti fericitu, mi-ai iertat si eu simtiescu, si in acestu locu, cà sum fericita, cà in fine posiedu fericirea, ce o presem-tiam, pre carea o cautam, dupa care alergám!

Ea plânse langa anim'a tenerului. Erau lacrimele fe-ricirei celei mai curate.

Fora de acésta nu poteam traí. Eu nu mai traiam. Acum, acum numai ér' traiescu!

Asié erá, ea traiá érasi, ea traiá fericita, prea feri-cita, cà-ci iubea, iubea preste mesura.

Si tenerulu nu erá mai pucinu fericitu, decatu dens'a, cà-ci si elu iubea. Animele loru se cunosceau un'a pre alt'a pâna in adencu, si cu atatu se iubeau mai tare, mai intimu.

(Va urmá.)

Gerasimu Domide.

Doine poporale din Bucovina.

VI.

Dorulu.

Cine crede dorului
Are cas'a cucului
Si odihn'a vîntului.
Arda-te foculu de doru,
Eu am fostu voinicu fecioru,
M'ai facutu din omu neomu
De n'am nisi odata somnu.
Dorule multu blastematu
Pe mine multu mai secatu,
De multi ani ce me muncesci
Acum'a me prapadescei.
De cine dorulu se léga
Nu-i para lucru de siaga,
Pe cine dorulu muncesce
Greu pe lume mai traesce.
Eu me sciu ca-su arsu de doru,
Stau în cumpena se moru.
Dorule multu blastematu!

Ce stai de mine legatu?
Te departa dela mine,
Cà mai sunt ómeni in lume.
Nu stá totu de capulu meu
Ca te-oiu blastema-te reu,
Sunt ómeni de rîndulu teu,
Carii te dorescu mereu;
Ambla multi în calea ta
Dóra ei te potu aflá...
Eu asi vrea se mai traescu
Si de doru eu me topescu.
Si sciu bine c'am se moru,
Cà sum fôrte arsu de doru
Nu sciu mâne ori alalta
A mea inim'a fi mórtă,
Mórtă c' asia am ajunsu
De pe pamêntu se fiu stînsu!

VII.

Nevast'a nenorocita.

Frundia verde Peru uscatu,
Arda-lu focu-amorizatu!
C'a venitu si m'a petitu
Pârintii nu l-au voitul,
A venitu si m'a 'ntrebaturu
Parintii mei nu m'au datu.
Frundia verde de alune,
D'a venitu unu reu din lume,
N'am sciu, nu l'am vediutu,
Parintiloru le-a placutu
Si-'ndata m'au logoditul
Si cu elu m'au insotitul
Decâtu m'ar fi logoditul
Mai bin' m'ar fi prohoditul,
Decâtu m'ar fi cununatul
Mai bin' m'ar' fi îngropatul.
Frundia verde rugu de mure,
Cucule dela padure!

Mergi la parinti si le spune,
Ca sum cu amaratiune,
Unde m'au datu nu mi-i bine,
Cà traescu totu in suspine,
Patu-mi e de maracine
Si perin'a de ciuline.
Ce folosu de bogatie,
Daca nu-i pe placu sotie!
Bogati'a trece délulu
Si eu remânu cu amarulu.
Ce folosu de strai bune,
Daca 'n fumu siedu se s' a-
fume,
N'am cu cine esi 'n lume!
Decâtu asi fi prin straini
Mai bine-asi pliví la spini,
Tóta diu'a c' asi pliví,
Sér'a cà m'asi odihni.

Demanéti'a m' asi sculá
Pe obrazu cà m'asi spalá,
Lui Dumnedieu m'asi rugá,
Dulce mi-ar fi inim'a.
Da 'n straini eu cand me
 scolu
Cautu apa se me spalu,
Cautu apa, apa nu-i,
Sticl'a cu pelinu in cuiu.
Dau la stergari se me stergu
Lacrimile-mi pérēu mergu,
Dau se dicu o rugatiune,
Inim'a-i cu-amaraciune.
Càci n'am pe nome cu gele
Asupr'a vietii mele,

N'am pe nome cu durere
Se-mi aduca māngaiere,
Nici n'am pe nome cu hazu
Se me mangaie 'n necazu,
Nici n'am pe nome cu dragu
Se-mi pue man'a la capu,
Cà strainu-i totu strainu
Cá si murs'a de pelinu.
Dulce-i murs'a de zaharu.
Dar' pelinu-i totu amaru
Si strainu-i totu dusimanu
Si la inima tiranu.
N'a fost frate, nici n'a fi
Lumea pâna ce-a traí,
Sórele pân' ce-a luci.

S. Fl. Marian.

Lenea.

Cine nu cunosc (barem de pe nume)
Asta dama mare si vestita 'n lume?
E frumosa, jună, căsi vre-o dina?
Ba-i urita, si că lumea de betrana.
Chipu umflatu si palidu, ochi mari somnurosi,
Aste-su a ei gratii, ai ei nuri frumosi,
Si unu corpu greu, mōle, — māni, picioare scurte:
Căti o iubescu totusiū! căti i mai facu curte!...
Diu'a pâna 'n séra, noptea pâna 'n diori
Cas'a-i e totu plina de adoratori.
Multi, viéti'a 'ntréga la dins'a si-petreu
Si 'n iubire-i unii p' altii se intrecu,
Uitându scopu, chiemare si-ori ce detorintia,
Ginte, sócia, fii, ce plangu in suferintia,
Si fiendu toti gat'a: nume, bani, onore
A depune gertfa l' ale ei picioare. —
Apoi (ce-i unu lucru si mai diavolescu)
N' o adóra numai secsulu barbatescu:
Si femei suntu, multe! de ea farmecate,
Cari dorescu mereu a ei societate,
Si le place odihn'a p'alu ei scaunu mōle,
Unde cine siede — n'ar' vré se se scóle. . . .

Alt'cum ea-i o dama, scii, fórté de tréba;
Unguru, séu romanu esti? nu te mai intréba.
Gustulu ei cám lacomu n'alege nemica,
Vorbe cătu de próste si gróse nu-i strica.
In cas'a-i, ce vecinicu de cantari resuna,
Pote că se intre in voi'a cea buna
Junele, betranelu, domnu, argatu, tieranu:
C'unu cuventu ori cine — de-are vre unu banu.
Ea cu bucuría mi-i primesce 'ndata,
Cu-alu seu farmecu tainicu pe toti i imbéta:
Incátu, bietii, nu vedu: scump'a loru avere
Ne 'ncetatu cum scade, rapede cum pierie!
Ér' candu n'au la fine nici unu banu in punga,

Adorat'a Lene ride si-i alunga:
Cu alu fomei sbiciu, p'a lipselor carare,
Pâna la abisulu ce-i dicu »Desperare«.

Ast'a-i a ei fire si icóna via. —
Vreti că se cunosceti si-a ei familia?
Suntu ale ei fice: Lips'a, Miser'a,
Mintiun'a, Betia, Pism'a, Luxuría,
Negrele pecate dearondulu mai tóte,
Pe cari se le 'nsire mus'a mea nu pôte. . .
Cu-aceste 'mpreuna a ei passiune
Este 'mpedecare faptelor mari, bune;
Si-alu ei doru: sporirea lumescilor rele.
Flori pe urma-i nu cresc, numai spini de gele.
Câte planuri 'nalte ea a darimatu,
Si misicari nobile câte-a 'mpedecatu!
Câte dulci sperantie man'a-i nimicesce,
Si p'a vietiei cale cătu amaru sedesce!
Căti avuti prin dins'a suntu adi for'a avere!
Familii voiose cate-su in durere! . . .
Totusiū n'o proscria guvernulu din tiéra,
(Ba adesu chiar dinsulu amoru i declara!) —
Ar' fi tempulu inse, toti se ne sculâmu,
De la noi odata că s'o alungâmu.
Duca-se 'n desierturi! căci avé-vomu noi
Si fora de dins'a destule nevoi! . . .

Petru Dulfu.

SCANTEIUTIE.

= Femei'a si bancünot'a diferescu un'a de alt'a prin ace'a ca:
femei'a cu atat'a are mai mare pretiu cu cătu i e mai micu numerul (- aniloru), din contra pretiului baneünotei se socotesc dupa marimea numerului cu care e insemnata.

= Femei'a care 'si néga anii etatiei, uita cumcă au fostu unu tempu candu se laudá cu acei'a, — candu adeca erá vorb'a de primulu balu si primulu curtisante.

— De ce nu mergi la inmormentarea lui Z., ca precum sciutii au fostu celu mai intimu amicu.

— Nu sum introdusu in famili'a lui.

= Nemici mai tristu: că unu busunariu golu lângă unu stomachu flamêndu.

— A, me rogu, amiculu meu Y. are o anima de angeru, — portfoliului lui sta la dispositiunea tuturor cunoscitorilor si amicilor sei.

— Da, că acesti'a se puna bani in elu.

= Inaintea judeului investigatoriu:

— Ce profesiune ai?

— Sum guvernamentalu.

— Acést'a e o opiniune politica, — nu este inse si unu midiulocu de vietuire.

— Me iérta Domnule jude: numai fiendu guvernamentalu potu capetá astadi unu midiulocu de vietuire.

= Unu singuru cuventu:

Unu capitanu betranelu cerea cu staruintia se-lu lase a intra la regele seu; si fiendu-ca i se refusase mai de multe ori spuse ca

nu avea de-a spune decât unu singuru cuventu. — Regele fù curiosu se audia acelui „singuru cuventu” si i dede voia se intre. — Capitanul presentă regelui o petitioane, in care cerea o pensiune, si i dise: *Subscrieti!* ce'a ce regele 'si facu zimbindu asupra ingeniositatiei betranului capitanu.

— Intre doi prunci:

- Cene suntu acei trei domni de lângă mama-t'a?
- Tat'a cu doi prieteni ai sei.
- Care e tatalu teu?
- Cel'a care sta mai departe de mam'a.
- De unde scii?
- De acolo, ca singuru elu bate pre mam'a.

— Nică unu omu nu traesce din ace'a, că altulu seie cey'a; multe mii inse traescu din ace'a că altii nu sciu nemicu; prin urmare: nescientia nu e decât o adeverata iubire a deaproapelui si ingrijirea de unu mijlocu de vietuire pentru o mare multime a omenilor.

REVISTA

— Prelatii romani au luatu parte, in Cas'a magna-tiloru, la desbaterea proiectului de lege pentru introducerea limbei magiare in scolele poporale romane si, prin cuventari inspirate de cea mai profunda iubire, gelosia si ingrijire nationale, au arestatu inopportunitatea, impracticabilitatea acestui proiectu de lege. — Detorinti'a de adeverati chronicari ai evenimentelor ne impune inse de a observa la acestu locu ca Episcopulu de Oradea-mare (stapenu inca si pre Gherla) si in acestu casu a fostu consequentu conduceitei s'ale de pâna acum; si precum a fugita din Budapest'a la Gherla candu intielese ca Prelatii romani mergu la Vien'a in caus'a limbei, asié de asta data remase odihnitu in Slatin'a — mândru de Marmatienii, uenici ai sei.

— Georgiu Baritiu fù achitatu in unanimitate prin Juriulu din Sabiu in processulu de presa intentat in contra-i: pentru unu articlu publicatu in »Gazeta Transilvaniei« la 22 iuniu 1877 in contr'a diuariului »Kelet« din Clusiu care atacase cu multa efranteria pre damele romane, pentruca acestea cutesarà a face collecte in favorea Romanilor raniti in resbelulu romano-turcescu.

— Satisfacere nobila si Recunoscintia nationale dederu Romanii de pretutindinea meritatului si nefatigatului Decanu alu Diuaristicei romane Georgiu Baritiu — salutându-lu in din'a-i onomasteca din tôte partile si urrandu-i: Viétia indelungata si prospera, pentru de a stá inca multi ani in capulu Diuaristilor romani.

— Darea de séma asupra procesului de presa alu D-lui George Baritiu redactorele „Observatoriu-lui“ in cestiunea colectelor pentru soldatii romani raniti — au esitu de sub tipar in dilele acestea. Pretiulu unui exemplariu e 25 cr. Se afla de vendiare si la Redactiunea acestei foie.

— Tipografia romana in Aradu a redicatu, pre spesele s'ale proprie, Illustrissimulu Domnu Episcopu alu Aradului Ioanu Metianu.

— Scol'a Romana acesta distinsa foia pedagogica a savantului barbatu de scola Vasile Petri, este asigurata prin succursulu Diecesei Caransebesului, care in proasimulu sinodu a hotarit a o prenumera pentru tôte scolele din ace'sti Diecesa progresista.

— In diu'a de 10/22 Maiu, in care acum'a-su 2 ani se proclamase Romania de statu independente, Alteti'a S'a Re-

gale Domnulu Romanilor Carolu I. primi din man'a corpului oficerescu alu Romaniei una frumosa sabia de onore — directamentire a glorióseloru fapte indeplete prin armata romana pre campulu de lupta din Bulgaria sub conducerea bravului ei Capitanu. Manerulu sabiei, de aur massivu, reprezinta unu vultur, pe alu carui capu se afla corona regala. Ochii sei suntu döue petricele de rubinu. Partea interioara a manerului porta inscriptiunea: *Gloria eroilor cadiuti!* Pe fia-care din cele trei ramure ale aperitorului manerului se afla inscrisa un'a din localitatile Grivita, Răbova, Smardanu. Partea din dosulu manerului, cu care se termina aceste trei ramure, reprezinta medali'a „Virtute Militara“ si crucea „Trecerea Dunarei.“ Limba sabiei e din Toledo si porta pe o lature inscriptiunea: „Bravului nostru Capitanu“, er' pe cealalta: „Bunului nostru Suveranu“. Pe dosulu limbei, adeca pe partea opusa taisiului, sta: „Virtus romana rediviva.“ Téca e de otelu, avendu pe o lature Stéaua Romaniei, er' pe cealalta armele tierii. Acesta frumosă sabia e lucrata de cei deantai artisti din Paris, in eas'a Froment Maurice.

— Domnul alu Bulgaria fù alesu cu unanimitate Principele de Battenberg sub nume de Alesandru I.

— Statu'a lui Ioanu Eliade Radulescu lucrata cu mare arta in marmore de catra sculptorulu italiano Ferrari din Rom'a e gata si se va asieda in curunda in capital'a Romaniei — Bucuresci.

— Bibliografia Romana este titlulu unui buletin mensual inceputu la Bucuresci prin Dlu Degenmann. In acestu buletin se publica gratis tote scrierile aparute in Romani'a precum si tote scrierile romane aparute ori si unde. Pretiulu de abonamentu pentru Romania, Transilvania si Bucovina pre unu anu e 5 lei noi.

— Crescerea poporala manualu pedagogico-didacticu pentru luminiștorii poporului dupa Deregiile preparandialu Ignatius Bárányi prelucratu de Dr. Augustinu Lauranu profesor si catechetu preparandiale — a esitu de sub tipar intr'un volumu de 360 pagine. Pretiulu unui exemplariu e 1 fl. 30 cr. Se afia de vendiare si la Redactiunea acestei foie.

— Junimea este numirea novei societati literarie inſtituie de curundu prin studentii romani dela Universitatea din Cernautu. Menirea acestei societati este de a deveni una focariu de cultura nationale alu junimeei academice romane din Bucovina si una adaptata alu studentilor lipsiti de mijloace. Realisarea acestei frumose meniri a societatiei „Junimea“ care se efectueaza prin sustinerea unui cabinetu de lectura si a unei biblioteci precum si prin ajutorarea materiale a studentilor mai lipsiti, depende in mare parte si dela succursulu moralu si materialu alu publicului romanu, care speram ca nu-i va lipsi.

— Balulu soc. „Romania Jună“ din Vien'a au produs pâna acumu unu venit de 3303 fl. 73 cr. Spesile au fostu 1373 fl. 39 cr. Resulta dara unu venit curandu de 1930 fl. 40 cr.

— Calea ferata transilvana se impreuna cu calea ferata romana pâna la Sinaia — locuinta de véa a familiei domnitoare romane — in 1 iuniu st. n. a. c.

POSTA REDACTIUNEI.

— P. T. Abonanti, Collaboratori si Corespondenti ai nostri ne voru scusá pentu unele intardieri intrenuite din causa ca Imprimari'a unde se tiparesce foia nostra e departe de noi. — In semestru alu doilea foia nostra, tiparindu-se in Imprimari'a-ne propria, va esi regulata si va comunică tote manuscrisele demne de publicat.

— A. D. in B. Scii vorb'a ce'a:

Dracu-i dice porumbea
Si-i mai negru decât ea!

CEA MAI EFTINA FOIA, SEPTEMANARIA.

vă ră

„AMICULU FAMILIEI“.

Dela 1/13 iuliu a. c. incepêndu foia nostra va aparé in tota septeman'a odată — Joi'a, in numeri baremi cate de $1\frac{1}{2}$ colă si vă costă numai: 4 fl. pre 1 anu, — 2 fl. pre $\frac{1}{2}$ anu si 1 fl. pre $\frac{1}{4}$ anu.

P. T. abonanti cari ni-au tramis 3 fl. pre acestu anu suntu rotigli a supleni pentru alu 2-lea semestru inca 50 cr.; er' cei ce ni-au tramis numai 1 fl. 50 cr. se ne tramita inca 2 fl.; er' cei ce ne resteză cu intregu pretiulu de abonamentu (13 insi) se ne tramita 3 fl. 50 cr. v. a.

Proprietariu, Editoriu si Redactoru respundietoriu: Niculae F. Negruțiu.

Imprimari'a lui Ioanu Stein in Clusiu.